

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 31.01.2025 nr 1-4/24/5287-37,
KLIM/24-1102/-2K
Meie 28.02.2025 nr 1.1-11/564-3

**Jäätmeseaduse ja pakendiseaduse
ning teiste seaduste muutmise
seadus**

Austatud kliimaminister

Rahandusministeeriumile esitati teadmiseks Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks esitatud jäätmeseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (edaspidi *eelnõu*). Esitame eelnõu kohta järgmised märkused.

1. Eelnõus ei ole võrreldes eelmise kooskõlastamisega muudetud § 1 punktiga 11 JäätS §-i 31 täiendava lõike 3¹ sõnastust, mille kohaselt kogutakse paber- ja kartongpakendijäätmed koos paberi- ja kartongijäätmetega.

Paberi ja kartongi kogumine koos pakendiga tekitab riigi jaoks kaks probleemi: 1) statistika esitamisel tuleb edaspidi lähtuda üldistatud jäätmeuuringu andmetest ja vastavaid uuringuid viiakse läbi mitmeaastase vahega; 2) Maksu- ja Tolliameti kontrollide läbiviimine paberist, kartongist ja papist pakendi puhul muutub mõttetuks, kuna tegelike pakendi koguste kindlakstegemine tagantjärele ei ole võimalik, maksustamisel aga ei saa lähtuda üldistatud andmetest. Ettevõtjad tunnevad muret, et kui ka muu papp ja paber hakkavad liikuma koos pakendiga taaskasutusorganisatsioonidesse, siis selle muu papi ja paberi töötlemiskulud on katmata. Mehhanism nende kulude hüvitamiseks on läbi mõtlemata. Rahandusministeerium on alustanud selle teema lahendamiseks Kliimaministeeriumiga arutelusid, kuid kindla lahenduse ni ei ole veel jõutud. Kui eelnõu liigub edasi ilma selle küsimuse lahenduseta, tuleb vajadusel teha seaduses täiendused ja muudatused esimesel võimalusel..

2. Jätakuvalt on eelnõu § 1 punktis 20 (JäätS § 42 lg 3 p 7) ja § 1 punktis 30 (JäätS § 66¹ lg 16 ja 17) kasutusel fraas "kulude kogumine", mis ei ole arusaadav (vt meie 13.12.2024. a kooskõlastuskirja).
3. Eelnõu seletuskirja lisas 3 toodud riigiabi analüüsi kohta märgime järgmist.

Riigiabi analüüsis on analüüsitud võimalikku riigiabi jätmete energiakasutuse saastetasu määrade erisust, s.o (1) puidujätmete põletamisel võrreldes tavajätmete

põletamisega (keskkonnatasude seaduse (KeTS) uus § 18¹, mille alusel rakendatakse saastetasu tavajäätmete põletamisel, v.a puidujäätmed) ning (2) tavajäätmete põletamisel võrreldes segaolmejäätmete põletamisega (KeTS uus § 20¹, mille alusel on segaolmejäätmete ehk prügi ja tavajäätmete saastetasu määrad energiakasutuse otstarbel põletamisel erinevad).

Riigiabi analüüsis (osa 3.1) on õigesti viidatud, et maksumeetmete puhul tuleb riigiabi olemasolu ühte kriteeriumit, ehk valikulisust, hinnata kolmejärgulise analüüsiga. Esmalt tuleb aga kindlaks teha võrdlussüsteem, mille alusel maksuerisusi hinnata.

Vastavalt Euroopa Komisjoni [riigiabi mõiste teatise](#) punktile 134 on „võrdlussüsteem ehitatud üles sellistele elementidele nagu maksubaas, maksustatavad isikud, maksustatav sündmus ja maksumäärad.... Sama kehtib erilise eesmärgiga (eraldisvate) maksude kohta nagu teatavad maksud, mis on kehtestatud toodetele või tegevustele, millel on negatiivne mõju keskkonnale ... ning mis ei kujuta endast tegelikult laiemaksusüsteemi osa. Selle tulemusel... on sellistel juhtudel võrdlussüsteemiks maks ise.“

Soovitame riigiabi analüüsis täpsustada võrdlussüsteemi ehk nn tavapärast maksustamiskorda – kui see on asjakohane, siis võiks võrdlussüsteemiks võtta KeTSi § 3 lõike 6 (koos eelnõu muudatustega) ning põhjendada saastetasu määrade erisusi tavajäätmete, segaolmejäätmete ja puidujäätmete põletamisel ringmajanduse põhimõtetest lähtuvalt. Seejuures soovitame täpsemalt selgitada ka konkreetse tasu määra ja sellega saavutatava (ringmajanduse) eesmärgi vahelist seost.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Karoli Niilus 5885 1381
karoli.niilus@fin.ee

Velda Buldas 611 3622
velda.buldas@fin.ee

Maris Kalda 5885 1434
maris.kalda@fin.ee

Agnes Peterson 5885 1301
Agnes.Peterson@fin.ee